

Офіційно опубліковано
30.09.2025

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

28 вересня 2025 року

Київ

№ 120

Про внесення змін до постанови
Правління Національного банку України
від 06 березня 2022 року № 39

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 21, 23, 40 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, статей 6, 114 Закону України “Про страхування”, статей 37, 38 Закону України “Про кредитні спілки”, статті 78 Закону України “Про платіжні послуги”, Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”», з метою забезпечення безпеки та фінансової стабільності фінансової системи, запобігання кризовим явищам у період запровадження воєнного стану та актуалізації норм у зв’язку з приведенням у відповідність до вимог законодавства України Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 06 березня 2022 року № 39 “Про врегулювання діяльності учасників ринку небанківських фінансових послуг, небанківських фінансових груп, учасників платіжного ринку, колекторських компаній та юридичних осіб, які отримали ліцензію на надання банкам послуг з інкасації” (зі змінами) (далі – Постанова № 39) такі зміни:

1) пункти 3, 4 викласти в такій редакції:

“3. Особи, зазначені в пункті 1 цієї постанови, звільняються від подання документів, інформації, що на виконання вимог постанови Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 199 “Про затвердження Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг” (зі змінами) (далі – Постанова № 199) та Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 199 (зі змінами) (далі – Положення про авторизацію), мали обов’язок їх

подати, але з урахуванням вимог цієї постанови станом на 20 березня 2025 року не подали до Національного банку, за одночасного дотримання таких умов:

1) місцезнаходженням таких осіб відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) станом на 20 березня 2025 року були населені пункти територій, зазначених у пунктах 2, 3 розділу I або розділі II Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 28 лютого 2025 року № 376, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 березня 2025 року за № 380/43786 (зі змінами) (далі – Перелік);

2) стосовно відповідної території, зазначеної в підпункті 1 пункту 3 цієї постанови, не визначено дати завершення бойових дій / дати завершення тимчасової окупації станом на 20 березня 2025 року.

4. Особи, зазначені в пункті 1 цієї постанови, місцезнаходженням яких є населені пункти територій, зазначених у пунктах 2, 3 розділу I Переліку, з урахуванням особливостей, установлених у пунктах 20¹, 20¹² цієї постанови, протягом трьох місяців після:

1) визначення в пунктах 2, 3 розділу I Переліку дати завершення бойових дій;

2) зміни місцезнаходження на населений пункт території, що не включена до Переліку, або на населений пункт території, уключеної до Переліку, щодо якої визначена дата завершення бойових дій / тимчасової окупації такої території, зобов'язані подати в разі виникнення підстав для подання документи та/або інформацію, зазначені в:

Положенні про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг, затверджені постановою Правління Національного банку України від 14 квітня 2021 року № 30 (зі змінами) (далі – Положення № 30);

постанові Правління Національного банку України від 12 серпня 2022 року № 177 “Про особливості застосування процедур реєстрації та ліцензування учасників ринку небанківських фінансових послуг у період дії воєнного стану та внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 06 березня 2022 року № 39” (зі змінами) (далі – Постанова № 177);

Постанові № 199;

Положенні про авторизацію;

нормативно-правових актах Національного банку, зазначених у додатку 1 до цієї постанови.”;

2) у пункті 8:

підпункт 2 викласти в такій редакції:

“2) порушення строків подання фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за 2021 рік, проміжної фінансової звітності та проміжної консолідованої фінансової звітності за 2022, 2023, 2024, 2025 роки, фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за 2022, 2023, 2024 роки, складених на основі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами в єдиному електронному форматі, до центру збору фінансової звітності, операційне управління яким здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку / консолідованої звітності небанківської фінансової групи за 2023, 2024 роки, проміжної консолідованої звітності небанківської фінансової групи за 2024, 2025 роки – до Національного банку;”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“8) порушення фінансовою компанією, що має право надавати хоча б одну з фінансових послуг, передбачених пунктами 1–4 частини першої статті 29 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, або кредитною спілкою (далі – фінансова компанія і кредитна спілка) вимог щодо подання до Національного банку звітності, документів чи інформації, визначених Правилами подання звітності про активні операції, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 18 січня 2024 року № 9, за умови, що такі порушення допущені ними в період, коли місцезнаходженням такої фінансової компанії чи кредитної спілки був населений пункт, що входив до території, зазначеної в пунктах 2, 3 розділу I або розділі II Переліку, а також протягом трьох місяців з дати завершення бойових дій або тимчасової окупації.”;

3) пункт 9 після слів та цифр “у підпунктах 1, 4, 5” доповнити цифрою “, 8”;

4) постанову після пункту 10 доповнити двома новими пунктами 10¹, 10² такого змісту:

“10¹. Страховики мають право укладати договори вихідного перестрахування, які передбачають передачу повністю або частково зобов’язань страховика за договорами страхування ризиків втрати та/або пошкодження активів та/або втрати (повної або часткової) доходів від таких активів на території України внаслідок війни, воєнних дій, бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією проти України, а також політичних ризиків, ризиків політичного насильства, із юридичними особами-нерезидентами, до складу учасників (акціонерів, засновників) яких входить іноземна держава (крім держави, яка здійснює збройну агресію проти України), та які виступають стороною таких договорів як страховики або перестраховики.

10². Вимоги до рейтингів фінансової надійності (стійкості) страховиків та перестраховиків-нерезидентів не застосовуються до юридичних осіб-нерезидентів, до складу учасників (акціонерів, засновників) яких входить іноземна держава (крім держави, яка здійснює збройну агресію проти України), та які виступають стороною як страховики або перестраховики в договорах, зазначених у пункті 10¹ цієї постанови.

Юридичні особи-нерезиденти, до складу учасників (акціонерів, засновників) яких входить іноземна держава (крім держави, яка здійснює збройну агресію проти України), та які виступають стороною як страховики або перестраховики в договорах вихідного перестрахування, зазначених у пункті 10¹ цієї постанови, прирівнюються до страховиків (перестраховиків) – нерезидентів, які відповідають вимогам щодо перестрахування у страховиків (перестраховиків) – нерезидентів, зазначеним в абзаці четвертому підпункту 141.4.5 пункту 141.4 статті 141 Податкового кодексу України.”;

5) у пункті 11:

підпункт 1 викласти в такій редакції:

“1) не складає документа, в якому зафіксовані порушення, та не застосовує до кредитних спілок заходів впливу за порушення пруденційних вимог та нормативів, установлених до 31 грудня 2024 року (включно) розрахунком пруденційних вимог для кредитних спілок, наведеним у додатку 1 до постанови Правління Національного банку України від 02 лютого 2024 року № 14 “Про затвердження Положення про порядок регулювання діяльності кредитних спілок в Україні”, та Положенням про порядок регулювання діяльності кредитних спілок в Україні, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 02 лютого 2024 року № 14 (зі змінами) (далі – Положення № 14), після 01 січня 2025 року за умови, що місцезнаходженням таких кредитних спілок є населені пункти територій, зазначених у пунктах 2, 3 розділу I або розділі II Переліку, у період включення відповідних територій до пунктів 2, 3 розділу I або розділу II Переліку та протягом трьох місяців з дня виключення з Переліку;”;

підпункт 2 виключити;

підпункт 3 після цифр “2023” доповнити цифрами “, 2024”;

6) у підпункті 1 пункту 13 слова “резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок за таким кредитним договором” замінити словами “кредитного ризику за кредитними операціями”;

7) пункт 15 виключити;

8) пункт 18 викласти в такій редакції:

“18. Кредитним спілкам заборонити здійснювати розподіл / нарахування доходу / прибутку в будь-якій формі (включаючи розподіл / нарахування на пайові внески у вигляді процентів), крім спрямування такого доходу / прибутку на збільшення резервного капіталу.”;

9) у пункті 19:

в абзаці першому слова “залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки” замінити словами “залучення вкладів (депозитів)”;

у підпункті 1:

літеру та цифру “(K2)” замінити словами, літерою та цифрою “першого рівня (H2)”;

слова “Розрахунком пруденційних вимог” замінити словом та цифрами “Положенням № 14”;

10) пункт 20 виключити;

11) у пункті 20² слово “анулювання” замінити словом “відкликання”;

12) у пункті 20³:

абзац перший викласти в такій редакції:

“20³. Кредитна спілка, яка має виключно ліцензію кредитної спілки, до якої не включено право на надання фінансових платіжних послуг, та не має зобов’язань за договорами про залучення вкладів / депозитів членів кредитної спілки, має право звернутися до Національного банку із заявою про відкликання ліцензії кредитної спілки та виключення кредитної спілки з Реєстру.”;

в абзаці другому:

слова “анулювання”, “в анулюванні” замінити відповідно словами “відкликання”, “у відкликанні”;

абзац після слів та цифр “пункті 20⁴ цієї постанови” доповнити словами “заяви та”;

13) пункт 20⁴ викласти в такій редакції:

“20⁴. Кредитна спілка для відкликання ліцензії кредитної спілки та виключення кредитної спілки з Реєстру подає в один із способів, визначених у пункті 4 розділу II Положення про порядок здійснення адміністративного провадження, загальні вимоги до документів і порядок їх подання до Національного банку України в межах окремих процедур, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 200 (зі змінами) (далі – Положення № 200), до Національного банку заяву про відкликання ліцензії кредитної спілки та виключення кредитної спілки з Реєстру в довільній формі, підписану головою правління / одноосібним виконавчим органом або іншим уповноваженим представником кредитної спілки, до якої додаються:

1) документ, що підтверджує повноваження уповноваженого представника на подання та підписання документів від імені кредитної спілки, якщо заява підписана не головою правління / одноосібним виконавчим органом кредитної спілки;

2) копія рішення наглядової (спостережної) ради кредитної спілки про припинення діяльності з надання фінансових послуг, що ліцензується, та про затвердження плану виходу з ринку фінансових послуг;

3) план виходу з ринку фінансових послуг, затверджений рішенням наглядової (спостережної) ради кредитної спілки;

4) запевнення про подання до Національного банку звітності, установлені Правилами № 123, на останню звітну дату, що передує дню подання кредитною спілкою до Національного банку заяви про відкликання ліцензії кредитної спілки та виключення кредитної спілки з Реєстру.

План виходу з ринку фінансових послуг повинен містити інформацію про строк ініціювання процедури ліквідації кредитної спілки після припинення або скасування воєнного стану в Україні та детальний опис заходів щодо виконання зобов'язань за договорами кредиту та правочинами, пов'язаними з провадженням кредитною спілкою діяльності, визначеної в частинах другій, третій, шостій статті 4 Закону України “Про кредитні спілки”, і припинення діяльності.”;

14) у пункті 20⁵:

в абзаці першому слова “в анулюванні” замінити словами “у відкликанні”;

у підпункті 1 слова “, строк виконання якого настав” замінити словами “та/або за ініціативою Національного банку розпочато адміністративне провадження щодо застосування заходу впливу – до завершення / закриття такого адміністративного провадження”;

у підпункті 2:

слова “анулювання”, “договорами про залучення внесків (вкладів / депозитів)” замінити відповідно словами “відкликання”, “договорами про залучення вкладів (депозитів)”;

у підпункті 3 слово “анулювання” замінити словом “відкликання”;

підпункт 4 виключити;

у підпункті 6 слово “анульована” замінити словом “відкликана”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“7) якщо у встановлений Національним банком строк не усунено недоліки, що були підставою для залишення заяви про відкликання ліцензії кредитної спілки та виключення кредитної спілки з Реєстру без руху.”;

15) пункти 20⁶, 20⁷ викласти в такій редакції:

“20⁶. Національний банк здійснює адміністративне провадження, передбачене в пунктах 20³–20⁹ цієї постанови, відповідно до Закону України “Про адміністративну процедуру” (далі – Закон про адміністративну процедуру) з урахуванням особливостей, встановлених у Законі України “Про Національний банк України” та розділах IV і V Положення № 200.

Права та обов'язки учасників адміністративного провадження, що здійснюється відповідно пунктів 20³–20⁹ цієї постанови, визначені Законом про адміністративну процедуру, Положенням № 200 та цією постановою.

20⁷. Національний банк:

1) протягом 30 календарних днів із дня отримання заяви про відкликання ліцензії кредитної спілки та виключення кредитної спілки з Реєстру і доданих до неї документів, визначених у пункті 20⁴ цієї постанови, приймає рішення про відкликання ліцензії кредитної спілки та виключення кредитної спілки з Реєстру або про відмову у відкликанні ліцензії кредитної спілки та виключенні кредитної спілки з Реєстру;

2) невідкладно, але не пізніше робочого дня, наступного за днем прийняття рішення про відкликання ліцензії кредитної спілки та виключення кредитної спілки з Реєстру, уносить до Реєстру відповідні зміни;

3) невідкладно, але не пізніше наступного робочого дня за днем прийняття рішення, зазначеного в підпункті 1 пункту 20⁷ цієї постанови, доводить таке рішення до відома кредитної спілки у письмовій формі (у паперовій формі або у формі електронного документа, створеного згідно з вимогами, визначеними Законом України “Про електронні документи та електронний документообіг”);

4) у строки та в порядку, що визначені Законом України “Про кредитні спілки”, оприлюднює інформацію щодо прийнятого рішення про відкликання ліцензії кредитної спілки та виключення кредитної спілки з Реєстру.

Рішення Національного банку про відмову у відкликанні ліцензії кредитної спілки та виключенні кредитної спілки з Реєстру за результатами розгляду адміністративної справи відповідно до підпункту 1 пункту 20⁷ цієї постанови, яке є адміністративним актом, повинно містити відомості, визначені в пункті 91 розділу V Положення № 200.”;

16) в абзаці першому пункту 20⁸ слово “анулювання” замінити словом “відкликання”;

17) пункт 20⁹ після слова “постанови,” доповнити словами “в порядку, визначеному законодавством України,”;

18) пункт 20¹⁰ виключити;

19) у пункті 20¹¹:

підпункт 3 виключити;

підпункт 4 викласти в такій редакції:

“4) протягом дії воєнного стану в Україні ненадання особою, щодо якої прийнято рішення про застосування заходу впливу, відповідного звіту і відповідних документів у строк, визначений у пункті 40 глави 10 розділу III, пункті 153 глави 24 розділу IV, пункті 268 глави 37, пункті 271 глави 38 розділу V, пункті 412 глави 54 розділу VII Положення № 183, та/або те, що в Національного банку немає іншої інформації, що свідчить про усунення

порушення, є підставою для складання Національним банком документа, у якому зафіксовано порушення, щодо невиконання рішення Національного банку.”;

20) у пункті 20¹²:

підпункт 3 після слів “Національний банк” доповнити словами та цифрами “у межах процедур, визначених Положенням № 30, в яких адміністративне провадження не здійснюється,”;

підпункт 4 виключити;

у підпункті 7:

абзаци перший, другий викласти в такій редакції:

“7) Національний банк під час здійснення контролю за дотриманням вимог щодо структури власності страховика в разі відповідності структури власності такого страховика вимогам, визначеним у розділі III Положення № 30:

приймає рішення про підтвердження відповідності структури власності такого страховика вимогам щодо прозорості (рішення приймає Комітет з питань нагляду);”;

в абзаці третьому слова “надавача фінансових послуг” замінити словом “страховика”;

в абзаці четвертому слова “надавача фінансових послуг”, “надавачу фінансових послуг”, “надавачем фінансових послуг” замінити відповідно словами “страховика”, “страховику”, “страховиком”;

у підпункті 8 слова “надавача фінансових послуг” замінити словом “страховика”;

в абзацах третьому, четвертому підпункту 9 слова “небанківської фінансової установи” замінити словами “надавача фінансових послуг”;

у підпункті 13 слово “відкласти” замінити словами та цифрами “зупинити адміністративне провадження в порядку, визначеному в Законі про адміністративну процедуру, пунктах 51–60 розділу IV Положення № 200, щодо”;

підпункт 14 викласти в такій редакції:

“14) Національний банк повідомляє надавача фінансових послуг про зупинення адміністративного провадження щодо прийняття рішення, визначеного в пункті 52 розділу VII Положення № 30, з підстав, визначених у підпункті 13 пункту 20¹² цієї постанови;”;

у підпункті 15:

підпункт після слів “усунення таких підстав” доповнити словами “протягом строку, встановленого Національним банком,”;

слова “відповідне клопотання” замінити словами “відповідну заяву”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“17) адміністративне провадження щодо підтвердження відповідності структури власності страховика вимогам щодо прозорості згідно з підпунктом 7 пункту 20¹² цієї постанови здійснюється відповідно до Закону про адміністративну процедуру, розділів IV і V Положення № 200, Положення № 30 з урахуванням особливостей, встановлених у підпункті 7 пункту 20¹² цієї постанови.”.

2. Національний банк України здійснює розгляд та прийняття рішень за результатами розгляду документів, поданих до Національного банку України згідно з пунктами 20²–20⁹ Постанови № 39 до дня набрання чинності цією постановою та щодо яких станом на дату набрання чинності цією постановою не прийнято рішення, відповідно до особливого порядку відкликання ліцензії на здійснення діяльності кредитної спілки та виключення кредитної спілки з Державного реєстру фінансових установ, визначеного в пунктах 20²–20⁹ Постанови № 39, з урахуванням змін, унесених цією постановою.

3. Національний банк України здійснює розгляд питання про визнання структури власності надавача фінансових послуг прозорою / відмову у визнанні структури власності надавача фінансових послуг прозорою та прийняття рішень за результатами розгляду документів, поданих до Національного банку України згідно з пунктом 20¹² Постанови № 39 до дня набрання чинності цією постановою та щодо яких станом на дату набрання чинності цією постановою не прийнято рішення, з урахуванням змін, унесених цією постановою до пункту 20¹² Постанови № 39.

4. Департаменту методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ (Сергій Савчук) після офіційного опублікування довести до відома учасників ринку небанківських фінансових послуг інформацію про прийняття цієї постанови.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 33